

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kladóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

JOG, vagy kötelezettség?

Írta: Dr. Baross Endre országgyűlési képviselő

A titkos választójoggal kapcsolatban feltétlenül felmerül a magyar lelkiismeretben az a kérdés, hogy a mai társadalmi és gazdasági elrendezkedésekben a választói jognak szükítése és közel egymillió magyar embernek e jogból való kirekesztése nem jelenti-e ennek a társadalmi és gazdasági rendnek politikai alátámasztását is? Éppen ezért felvetődik az a kérdés, hogy egy ilyen kirekesztést nem kellene-e olyan intézkedésnek megelőzni, amely intézkedések a mai társadalmi és gazdasági viszonyoknak a nemzeti irányok felé való megváltoztatását már előre biztosítják és kautálék helyett bizonyos premisszákat megtörténtét könnyíthetjük el a választói jog vitája előtt vagy alatt.

Én a magam részéről a választójog tekintetében meglehetősen érdektelenséget éreztem, de amikor a javaslat elém került, bizonyos megfontolásokra kényszerültem.

Most felvetődik végeredményben az a gondolat is, hogy a választói jog, a „ius suffragii”, valóban jogként kezelhető-e a magyar közéletben? Vajon a választói jognak, illetőleg a választás cselekedetének a ténye valóban mint jog nyilatkozik-e meg a tömegek lelkében? Hosszú évtizedes közéleti tapasztalatom azt mutatja, hogy az emberek tömegeinkább tehernek tekintik a választás cselekedetét, amely cselekedet csak arra szolgál, hogy vagy ennek a pártnak, vagy annak a pártnak a hatalmi aspirációit ki-elégítsék. De a választás, mint ilyen, a legkisebb községben sem mutatkozik más lelki motívumoktól alátámasztva.

A felvág és az alvág személyes torzsalkodásaiból alakulnak ki a választási harcok egy-egy képviselőtestületi újjáalakulásnál és nagyon ritka eset az, amikor egy-egy ilyen választásnál valóban az értéket, va-

lóban a község javát szolgáló mozgalom mutatkozik. Még kevésbé érezhető a választás cselekedetének szoros lelki kapcsolata az országos kérdések elintézésére hivatott politikai választásoknál!

A tömeg nagyrésze lustaságból, közömbösségből szeretné magát távortartani a választástól, de egy nagyon nagy része és bátran mondhatom, az értékesebb része, azon a magas erkölcsi alapon áll, amikor a választási cselekedetet mint terhet érzi, hogy nem érzi magában azokat az előfeltételeket, amelyek szükségesek volnának ahhoz, hogy választásával valóban a helyes irányt erősítse.

Maga az élet az tehát, amely a jogból kötelezettséget alkotott! És ha ebből a szempontból nézzük a választójogi javaslatot, akkor tulajdonképpen az egészet át kellene dolgozni, más indokolással ellátni és ebben az esetben a kirekesztés ténye más megvilágítást is jelentene. A római jog ismert „Jus Militiáét” a katonáskodási jogot, amely az évszázadok folyamán katonai kötelezettséggé változott át és katona csak az, aki katonai kötelezettségének lelki és testi képességeinél fogva eleget tud tenni!

Kérdem, választói kötelezettségének a nemzet szempontjából eleget tudnak-e tenni még azok is, akik a mai választójog szerint a választói jog birtokában maradnak?

Nagyon nagy az út a jogtól a kötelezettségig! És hogy valóban mint kötelezettség szerepel a választói cselekedet, mert a javaslat szerint a választás „titkos és kötelező”? A jog kritériuma pedig az, hogy ha akarom, nem is kell, hogy éljek vele! A választójogi javaslat tehát kötelezettséget ró, de jogként kívánja megadni azoknak, akik a kötelezettséggel sokszor még élni sem tudnak!

Éppen ezért nem csodálkozom azon, hogy a választói jog javaslata körül egészen más álláspontok mutatkoznak kifelé, mint bizalmas tárgyalásoknál.

Az idő bizonyos fogalmakon átnyargalt és mumiákat modern estélyi ruhákba öltöztetni, groteszk tényként mutatkozik!

A belügyminiszter ur azt mondotta, hogy a nemzet a választói jogot annak adja, akit arra érdemesnek tart! Teljesen igaza van, de ha azt mondaná, hogy a választás kötelezettségét arra ruházza reá, aki e kötele-

zettségének magyar szempontból eleget képes tenni, akkor gondolata talán közelebb volna a célhoz, úgy elméleti, mint gyakorlati szempontból.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy a választói jog vitája a legnagyobb érdeklődésre számíthat, mert hiszen ez a vita egészen különösen politikai vita lesz, melynek során remélem és elvárom, hogy a magyar képviselőház a maga teljes őszinteségében, a maga teljes realitásával fog rámutatni a magyar nemzet jövőjének összes kérdéseire!

A gyomai ipartestület közgyűlése

Iparosaink lelkesen tüntettek a főispán mellett

Február 20-án tartotta a gyomai iparosság rendes évi közgyűlését, amelyen dr. Sorbán Jenő főszolgabíró is megjelent.

A gyűlésen Oláh Lajos elnökölt. Perey Lajos ipartestületi jegyző a következő jelentést olvasta fel:

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Ipartestületünk Vezetőségei, több mint negyven éve már, hogy évi közgyűléseink megtartásával egyidejűleg, évi jelentéseiket is közreadják.

A testületi tevékenység ezekkel a jelentésekkel az Iparhatósághoz, az Ipar-kamarához, az Iparügyi Minisztériumhoz és végül az Országos Statisztikai hivatalhoz eljutnak, ezzel mintegy beilleszkednek az egész nemzetgazdaság tényadataiba, hogy így mindenkorra tanulságos történeti rögzítést alkossanak.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Amikor a gyomai Ipartestület 1937 évi jelentését közreadjuk, megállapíthatjuk, hogy a magyar kézműves iparosság, hosszú évek nehéz küzdelmei után, eredményekben gazdag évre tekinthet vissza. Az iparügyi minisztérium messzemenő megértéssel karolta fel a kézműves iparosság jogos törekvéseit. A napi nyolc-órás munkaidő bevezetése, a legkisebb munkabérek megállapítása, a mestervizsga kötelezővé tétele, az árrombolás végrehajtási utasításának kiadása, az ipari tanfolyamok nagyarányú fejlesztése, melyek nálunk is eddig a cipész iparban, továbbá az építő iparban a legszebb eredménnyel zárultak. És még számos egyéb rendelkezések szolgálják azt a célt, hogy az ipar nivója emelkedjék és így iparosaink helyzete türethetőbbé váljék.

Azért még az iparos kérdések egész tömege vár megoldásra, melyeket az ipartestületek, országos kongresszusos-

kon, körzeti gyűléseken állandóan napirenden tartanak, nevezetesen: Új munkaalkalmak teremtése; az iparos nyugdíjtörvény megalkotása; a kisipar terheinek csökkentése; a kontár-kérdés gyökeres megoldása; a társadalom biztosítás rendszerének megreformálása, — mind olyan problémák, melyek megvalósításra várnak. Ipartestületünk is képviseltette magát az ilyen köz- és iparos érdekeket szolgáló megmozdulásokon.

Mult évi jelentésünkben említést tettünk azon körülményről, hogy iparhatóságunk feje, dr. Sorbán Jenő főszolgabíró ur mennyire szívén viseli az iparos érdekeket. Most ismételtén csak azt mondhatjuk, hogy azóta tényekkel is bebizonyította ezt. Hogy mást ne említsünk, a husiparosaink érdekében a vágóhid átépítését a megyei törvényhatóságnál sikerre vitte, ezzel is a köznek hasznára szolgálva egy nagyobb arányú munka alkalom előteremtése által, miért is itt e helyről az összes iparosság nevében köszönetet mondunk és arra kérjük a Főszolgabíró urat, ebben a szellemben vezesse járásunkat még hosszú éveken át.

Ipartestületünk belső életéről a következőkben számolunk be:

Előjáróságunk az ipartestületet gazdaságilag is eredményesen vezette az elmúlt évben, mint azt az évi zárszámadások mutatják.

Pénztárforgalmunk az évi 9000 pengő évi forgalmat meghaladta, az előző évi 7000 pengő forgalommal szemben. Köt-

vény forgalmunk, illetve takaréknak betéteink az elmúlt évi 1033 pengővel szemben 2304 pengőre emelkedett. Italmérésünk összforgalma meghaladta a 6600 pengőt.

Ipartestületünk adminisztrációja és irodánk ügyforgalma is nagytoku eltéréseket mutat az előző évekkel szemben.

Ipartestületünk taglétszáma 1937 december 31-én volt 287. Iparát beszüntette az elmúlt év folyamán 15. Új ipart nyert 14 iparos. Elhalt iparosaink: Krampner János borbély, Vincze Antal férfi szabó, ifj. Oláh Lajos hentes és mészáros, aki a tanoncvizsgáztató bizottság és a műhely ellenőrző bizottság tagja volt. Nyilvántartott tanoncaink száma 90 fiú és 25 leány, összesen 115. Tanoncaink létszáma is lényegesen megszorodott az előbbi évekkel szemben, mert míg az előbbi évben 51 tanoncszerződés kötöttetett, addig az elmúlt évben 25 százalékkal több tanoncszerződés kötöttetett. Munkakönyvet kiadtunk 50 esetben, segédlevél alapján 25 darabot, a törvény egyéb rendelkezései alapján szintén 25 darabot. Segédbejelentés történt 195 esetben. Segédkijelentés történt 160 esetben. December 31-én a bejelentett segédékek száma volt összesen 101.

Közgyűlést tartottunk az elmúlt év folyamán egyet, előljárásági ülést tartottunk összesen 10 esetben. Békéltető tárgyalás nem volt.

Elintéztett ügydarabaink száma összesen 634. Ipartestületünk az Iparhatóságnál a szakképviselőket, ipari kihágások és jogosulatlan ipartüzési esetekben számos esetben látta el.

Összekötéseink a felsőbb hatóságokkal, úgy a központtal, mint az iparkamarával, valamint a társ testületekkel mindenkor a legnagyobb megértéssel jegyében bonyolított le, igyekeztünk teljesíteni a hozzánk forduló felek minden jogos kívánságait, egyben érvényre juttatni a felsőbb hatóságok ipari érdekeit irányító rendelkezéseit, hogy méltók lehessünk arra a bizalomra, mellyel a közgyűlés a vezetőséget az ügyek intézésének élére állította. Ezekben óhajtottam ténykedésünket a mélyen tisztelt közgyűlés előtt ismertetni és kérem tisztelettel jelentésünk tudomásul vételét.

A felolvasott jelentést, valamint a zárszámadást és jövő

évi költségeloirányzatot egyhangulag fogadták el.

Impozáns tüntetést váltott ki az összes közgyűlési tagokból, amikor vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla főispán esetleges eltávozásával kapcsolatos hírek alapján azt az előterjesztést tették a közgyűlésnek, hogy a főispánur Békésvármegyében való visszamaradását kérik a gyomai iparosok. A tüntető egyhangú határozat után dr. Sorbán Jenő főszolgabíró megköszönte a közgyűlésnek, hogy ilyen imponáló lelkesedéssel és egyhangú megnyilatkozással tettek bizonyosságot szeretett főispánunk nagyrabecsülése mellett...

A II-ik Országos Kovács- és Kerékgyártó Kongresszus szép oklevelekkel tüntette ki, H. Kovács Antalt 40 évi, Podani Jánost 27 évi, Puskás Ferencet 25 évi és Megyeri Lajost 20 évi önálló működés után. Az okleveleket dr. Sorbán Jenő főszolgabíró adta át a kitüntetetteknek...

A hírlapok megrendelése körül sajnálatos tünetről kell beszámolnunk. Amint már előző számunkban írtuk, Mészáros Lajos ipartestületi alelnök indítványt tett, hogy az ipartestület szüntesse be a politikai lapok járatását és szaklapokat rendeljen. Az indítványt titkos szavazással elvetették és megtartották a régi politikai lapokat. Megdöbbenéssel tudtuk meg, hogy a gyomai ipartestület két politikai napilapot járat és ezek a Népszava és a Pesti Napló. Nem akarunk hinni benne, hogy keresztény iparosaink még mindig a Népszavánál tartanak? Talán általud-

ták iparosaink a nemzeti megújulásunk elmúlt éveit és nem veszik észre, hogy az elmúlt „szociáldemokrata” világban mitsem javítottak a kisiparosok helyzetén, míg a keresztény nemzeti irányzat kézzel fogható segítségét éppen a jegyző jelentésében hallottuk felsorakoztatni. Elvárjuk, hogy iparosaink sürgősen tegyenek bi-

zonyságot keresztény nemzeti érzületük mellett és ha már nem tudnak meglenni a testületükben politikai lapok nélkül, szakítsanak az idejétmúlt politikai irányzattal és annak lapjaival és térjenek át a nemzeti irányra és járassanak keresztény nemzeti irányu lapokat.

A gyűlést 6 óra körül fejezték be.

Bakos József orosházi főszolgabíró

Hatalmas többséggel választotta meg a hétfői vármegyei törvényhatósági bizottsági gyűlés Bakos József volt vármegyei II-od jegyzőt orosházi főszolgabírónak. Bakos 185 szavazatával szemben Forgách Béla csak 32

szavazatot kapott. Több pályázó nem is volt.

Az újonnan megválasztott főszolgabírót barátai és tisztelői zajosan ünnepelték és elhalmozták őt szerencse kívánataikkal.

SZÁZEZER LITER TEJ A FALUSI GYERMEKEKNEK

A Falu-Gazdaszövetség február hó 18-án, Mayer János ny. miniszter elnöklése mellett látogatott igazgató-választmányi ülést tartott.

A választmányi ülést, — amely meleg ünneplésben részesítette a Szövetség társelnökét, Schandl Károly dr.-t m. kir. titkos tanácsossá történt kinevezése alkalmával, Mayer János elnök nyitotta meg, majd Teölgyes István dr. javaslata alapján a választmány hozzájárult ahhoz, hogy a Szövetség ezévi közgyűlését Esztergomban tartja. Ezután Kánya Terézia, a Szö-

vetség női szakosztályának előadója, beszámolt arról, hogy a Szövetség a folyó költségvetési évben 30 háziipari tantolyamot rendezett és ezeken a tantolyamokon szabás-varrásra, szövésre, faragásra, kukoricaháncs-kikészítésre és népművészeti cikkek készítésére oktatják a tantolyamok résztvevőit. A jelentést követően a felszólalók valamennyien igen nagy elismerésüket fejezték ki a Szövetségnek ezirányu, teljessikerű működése iránt. Ezután Kánya Terézia és Agoston Béla dr. titkár jelentést tettek a Szövet-

T Á R C A

Az első impresszió

Talán kiábrándítólag foghatni egy kicsit, de elég őszinte vagyok ahhoz, hogy egyszerűen kijelentsem: első impresszióm nem volt Amerikáról. Ezt elrontotta az a tudomány, amit otthon szereztem, amikor a hajónk, egy meglehetősen ködös reggelen elérte az amerikai partot és még a híres, vagy hírhedt Szabadságszobrot sem bírtam meglátni, mert minden valami tejsűrű, szürke párában uszott, ami palástot vont az előbb említett szobor köré. Azóta pedig elég messze kerültem a kikitőtől, úgy, hogy még nem volt alkalmam meglenni a kötelező látogatást, s nem tudtam megenni a fenséges istenaszki, hogy honában pár engem is vendégül látnak, pedig nem, remélem még kezét fogha-

tunk, hogy mégis ne érjen a szégyen: Amerikában járva nem láttam a Szabadságszobrot. Bár mi tagadás, Európában ujságokban és filmekben meglehetősen sokat találkoztunk.

Mire hajónk ténylegesen elérte a dokkot, s diadalmas fűtyyel jelentette, hogy utasai számára megnyitja Amerika földjét, kitisztult az idő és én tágranyított szemekkel készen állottam az első impresszióra. Nem kellett magamnak tulságosan keresni, mindenki segített, aki csak a közelemben volt, hogy a leghamarabb s a legkönnyebben hozzájuthassak minden csodához.

— Látod a felhőkarcolókat?
— hallottam az egyik oldalról.
— Az ott jobbra a tüépilet!
— Három évvel ezelőtt az volt a legmagasabb.

S mielőtt megkérdezhetném, hogy most melyik, már meg is kapom a feleletet egy másik oldalról, de az Empire Stata

Building 14 emelettel már rekordot javított.

— Kár, hogy Charles autóval jött, különben a subway-val mehetnénk haza — folytatja valaki más. De nem baj. Van még idő. Majd holnap subway-val megyünk.

Agyamban kavarg a felhőkarcolók express liftje, a subway, a tüépilet, különféle kifejezések, mint Broadway, meg Fortysecond, Street s mégis bosszant, hogy amíg mindenki nyüzsög körülöttem, s mindenki önti rám a kötelező bámuló impressziót, mindamellét én nem érzem.

Természetesen tudom, hogy illik áhitatos áh-val követni a mutatókezet a Tüépilet és az Empire Státa, Building irányában nemcsak írni, de kimondani is nagy É.S.B.-vel kell. De ha őszinte akarok lenni, meglepés az lenne, ha a hajóról leszállva roskadozó kunyhókat találnék, — döcögő két kilomé-

teres sebességgel haladó ócska motorokat, ha azt mondanák, hogy New-Yorkban sem földalatti, sem magas vasut nincs, mert hiszen jól tudtam, hogy itt vannak a legmagasabb házak, a leggyorsabb motorok, a legnagyobb forgalom s hogy így találtam, ez csak természetes volt, de nem szemétszáját elámitó csoda.

Nem akartam a kedves jóakarókat megbántani, s így minden igyekezetemet latba vetve műcsodálkoztam, de azért megkönnyebbülés volt számomra, mikor beültünk az autóba és huss! száguldottunk hazafelé.

Éjjel aztán kicsit elgondolkoztam, s kicsit szidtam magamat. Tudtam mindig, hogy nem vagyok hangos csodálkozó természet, bár igen értékelni tudom a legkisebb ujságot, szépséget, — talán épp az a baj, hogy az apró szépségek, amikre mások alig figyelnek, engem jobban lekötnek, míg az igazán

ség másik nagyjelentőségű szociális munkájáról, amelyet a belügyminisztérium, az agrár-intézmények és a helyi társadalmak anyagi támogatásával végez. A Szövetség női szakosztálya — Schandl Károlyné irányítása mellett — ezideig 65 községben szervezte meg a szegénysorsu iskolásgyermekek tejjel-ellátását olyan módon, hogy a tanév befejezéséig 7000 gyermek, mintegy százezer liter meleg tejet kap. Ezt a nagyfontosságú akciót a Szövetség mindössze egy hónap alatt szervezte meg. Természetesen ez csupán kezdet és a Szövetség az akciót folytatni fogja mindaddig, amíg minden arra reászoruló gyermek meleg tejet kap. A választmány a beszámolót nagy tetszéssel fogadta és teljes elismerését fejezte ki a Szövetség valóban komoly szociális tevékenységével szemben.

KÖRÖZÉS

A HOMBÁR keretében működő ketrecses csirketenyésztők vezetősége körözi azt az urat, aki február 26-án este a békéscsabai motorral jövet egy társának utcájában arról mesélt, hogy a HOMBÁR szövetkezet tavaly alaposan ráfizetett a ketrecses csirkék tenyésztésére.

Felkérjük az illető urat, mielőtt ezt a „rémhirt“ továbbterjesztené, jöjjön ki a szövetkezet irodájába, ahol hiteles adatokkal igazoljuk előtte, hogy dacára a költséges kísérletezéseknek, még így is szép haszonnal zárták a tenyésztést.

Kár, hogy sokan csak fecsegéssel tudják a ráérő idejüket elfecserélni és gyanutlan embe-

reket esetleg hasznos érdeklődésektől térítenek el vele.

A gyomai ketrecses csirkéknek már országos nevük van és ezt a hirnevet csak fokozni akar-

juk és fogjuk. Ha valaki nem tud ebben az építő munkában részt venni, az ne fecsegen, hanem várja meg az eredményt.

SZEGHALMI LÁTOGATÓK A HOMBÁR SZÖVETKEZETNÉL

Február 26-án ismét látogatók érkeztek a HOMBÁR szövetkezet székházában lévő ketrecses csirkék megtekintésére. Ezúttal Szeghalomról látogattak el hozzánk. Dr. Kiss Sándor községi állatorvos, Nagy Sándor gazdasági népiskolai igazgató, Meggyessy Irén és Molnár Ferenc szaktanítók tanulmányozták a már messze ismert gyomai ketrecses csirketenyésztésünket.

A tenyésztés legapróbb részletei iránt is komoly érdeklődést mutattak a vendégek, akik

Wagner Márton ügyvezető igazgatótól sok-sok kérdésükre kaptak őszinte választ. A látogatók maguk is kísérleteztek már a ketrecses csirkék nevelésével, így annál értékesebb az elismerésük a gyomai nevelési mód felett. Meg is ígérték, hogy egy idő múlva ismét ellátogatnak, hogy meglássák a csibék fejlődését.

Végezetül a szövetkezet ügymenetét és történetét ismertette velük az ügyvezető és a vendégek majd három órai itt időzés után melegen elbucsztak.

Vége a baromfitenyésztő tanfolyamnak

Állandóan mintegy 120 hallgató vett részt az előadásokon

Nem nehéz már Gyomán tanfolyamot tartani. Minden tanfolyamra jelentkezik elegendő hallgató. A február 21–26 között tartott baromfitenyésztő tanfolyam népszerűség tekintetében túlszárnyalta az eddigieket, mert már a kezdetén, hétfőn, amikor a szeretetház egyik termében dr. Sorbán Jenő főszolgabíró Pánczél Emil főjegyző, dr. Thaisz Lajos járási gazdasági

felügyelő, vitéz Pajor Gyula igazgató, vitéz Váry József, Papp Zsigmond, G. Nagy László és Wagner Márton társaságában üdvözölte Zimányi Zelma előadónőt, már minden pad megtelt és még állandóan érkeztek az újabb hallgatók. Másnap már az iparostanonciskolában volt az előadás és hamar hire futott, hogy olyan nagyszerű dolgokat lehet az előadónőtől hallani,

Vetőmagvak beszerzése

Akinek bármilyen vetőmagra van szükségük, vagy vetőmagjuk volna eladó, jelentsek ezt be a

„H O M B Á R“ szövetkezetnél.

Tengeri, zab és kopaszárpa vetőmag van még valamennyi. Bükkönyre ígéretet kaptunk.

bizony még a baromfidolgozóban nehezen megmozduló férfiak is megbecsülendő számmal látogatták a további előadásokat. A hallgatók két harmada azonban mégis nő volt.

A tanfolyam befejezésén, a beteg főszolgabíró helyett dr. Thaisz Lajos kir. gazdasági felügyelő jelent meg Pikó Béla földbirtokos társaságában és megköszönte Zimányi Zelma előadónőnek a fáradozását. A hallgatók nevében Kovács Jánosné urnő, a HOMBÁR szövetkezet baromfiosztálya nevében Beinschróth József bucsuzott el keresetlen szavakkal az előadónőtől, aki kedves közvetlenségével nem is csinált titkot belőle, hogy megszerette a gyomaikat, mert látja, hogy intelligens munkát végeznek, uttörő bátorsággal végzik a ketrecses csirkék nevelését, amely ágnak nagy jövője van.

A hallgatók máris mozgalmat indítottak, hogy Zimányi Zelma előadónőt visszakérlik a minisztériumtól egy koraőszi tanfolyam megtartására.

Megdicsérik a szorgalmas tanfolyamhallgatókat, mert bennük látjuk a belterjes baromfitenyésztés leendő vezetőit.

bámulandó csodákra alig van kifejezés a szótáramban. De valahogy minden önszidásom mellett is meglehetősen természetesen tűnt, hogy nem tudok csodálkozni dolgokon, amik természetesen úgy következtek be, ahogy vártam. Azért elhatároztam, hogy mindent illendő módon meg fogok bámulni. Előre elkészítettem másnapra a meglepődés összes előttem ismert kifejezéseit, elosztva őket illendő emeleték és kilométer sebességek szerint, melyik-melyik látványhoz illően.

Napokig tartott a kalandozás a család különféle tagjaival a városban, s a fáradságtól már itt-ott megjelent a csoda, mert fényes nappal kéknak láttam kifáradt szemekkel a szürke épületeket, s esténként a színek tarkasága kifejezhetetlen táncoló, forgó tömegbe olvadt össze, de ezekről a csodákról nem illett beszélni, mikor egyéb kötelező csodákat láthattam.

Pár nap után azután a családban megkezdődött a munka s én egyedül indultam felfedező utra. Térképpel a hónom alatt merészen lementem a Broadwayn egészen a 42 utcáig. Kezdetben átlag 20 emberrel találkoztam minden utcasarokig, később a számok nőttek 30–40–50 ember s mire a 42 utcáig értem, már lehetetlen volt megszámolni. Lépni alig lehet. Az ember cikk-cakkba kerül, hogy előre juthasson, s emberi beszéd, kacagás, sírás összeolvad a kattánzó lámpafényekkel, s a túlközlő, csikorogó, járdához surlódó autók zajával. S valami furcsát éreztem. Ahogy egyre jobban és jobban belesodródtam az emberek közzé, ahogy fehérek, sárgák, feketék között törekedtem előre, ahogy láttam ezt a mozgást, rohanást, ahogy egy-két érthetetlen mondattöredéket elkaptam, valahogy úgy éreztem, hogy az emberek tömegével

egyszerre nőni kezdek magam is, feléje növekedek az egész forgatagnak, egyszerre mindenki rajtam keresztül tör át, hogy a lelkemen átvigye örömét, keserűségét, problémáját, élete apró és nagy gondjait s szerettem volna két karomat kitérve kiabálni: ember! ember! ember! Mennyi élet! Mennyi vágy! Mennyi törekvés! Mennyi más fajta sors! Csak ezen az egy téren. S ha elgondolom az egész várost, a maga hét millió vágyával, céljával, törekvésével, azután elgondolom csak New-York államot a város megett, s aztán az államok mérhetetlen sokasága New-York állam megett újabb városokkal, újabb terekkel, újabb otthonokkal, újabb vágyakkal, újabb célokkal, újabb emberekkel! Mennyi csodálatos megismerési lehetőség van előttem!

S ez az új csoda annyira eltöltött, egy-egy pillanatra megtorpantam. Az öröm, a megis-

merés vágya, a kötelesség oly hir elen és súlyosan zuhantak rám, hogy nem tudtam volna megmozdulni. De csak egy pillanatra. Itt nem lehet megállni. Az utcalámpa zöldre kattant, az egész emberáradat, mint egy gátat tört folyó zúgóit keresztül az utcán, — engem is magukkal ragadva, szinte sepertek át, a másik oldalra. S hirtelen ráébredve, hogy minden perc, amiben megállok, veszteség, az időm rövid, — egyszerre átvettem az ő rohanásuk tempóját, s szinte táncolva, szaladva, a tényleges első impresszió megtalálásával telítve hallgattam a lábak sürgető kopogását:

„Tovább! Tovább!“

Amerika, 1937.

Harsányi Mártha.

Ma este

Front h a r c o s

v a c s o r a .

Száz évvel ezelőtt volt a pesti nagy árviz

Az 1837-es tél igen erős tél volt. Hosszú, verőfényes őszre következett be a kemény fagy. A pesti polgárok vigan közlekedtek a Duna vastag jegén. Márciusban azonban már megsokalták a szokatlanul vastag jégpáncél kitarását és várták a zajlás megindulását jelző ágyulövést. Március 14-én ez be is következett, de nem maradt meg a szokásos látványosságnak. A hatalmas jégablak titáni harcot vívtak egymással, az emberek aggódva erősítették a töltéseket. Ezer és ezer ember állott szolgálatba, ezer és ezer szekér szállította a töltés anyagát. Hiába, az ár este 9 órakor áttörte a gátat. A csatornák vize is segített a házakat elönteni.

Félreverték a harangokat, elűtötték a mozsarakat, dobosok hirdették a veszedelmet. Sok ember a szabadban töltötte az éjszakát.

A hatóság és az önkéntes mentők az emberélet mentésén dolgoztak, biztos helyekre szállítva őket. A mentési munkálatok hőse Wesselényi Miklós, az „árvizi hajós” volt, aki egész nap szakadatlan dolgozott, hidegben, vízben. Példáját mások is követték.

Március 15-én az ár lassan huzódott lefelé. A pusztulás elrettentő volt. 2281 ház rombadőlt, 327 pedig súlyosan megromogódott.

A dévaványai-ut előtérben

És teljesedésbe megy az álom. És elkészül a régvárt dévaványai ut kikövezése. És megindulnak a szekerek és hozzák az életet és a végeláthatatlan kocsisor kiköt a Körösnél, ahol hosszú uszályba rakják az acélos buzát, az aranyárga tengerit és uszik—uszik a drága gyöngy, a paraszt verejtékből kisarjadt élet... És valahol Németországban, Svajcban kenyeret, kalácsot, rétest sütnék a berakott buza lisztjéből és puffók gyermekek köszönik meg a mienktől idegen nyelven a mamájuknak a jó falatot és nem is gondolnak rá, hogy a Nagy Alföld közepén termelt a lisztnek való buza...

A ványai uton egyhanguan bandukolnak a terhüktől megszabadított lovak és ló-elméletükkel bizonyosan azon morfondíroznak, hogy miért is nem követték ki az emberek már régen a ványai országutat???

...Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy a vármegyénk folyó évi költségvetésébe fel van véve a dévaványai-ut építési költsége.

Fészek a fán

Ahol járok, az utcán, barna gesztenye fák állnak őrt sorban. A kemény törzsek biztosan kapaszkodnak a földbe. Csupasz ág-karjaikat némán tárják az ég felé, a föld felett. A finomrajzu gallyakon még sem mi nyoma az életnek. Csak a karcsu ujjak végén fényesednek kissé a rügyek, március rejtegeti ott az eljövendő szépségeket.

Most még szerények a fák és disztelenek. Közömbösen haladunk el alattuk télen át.

Én ismerem valamennyit. Ez kissé fejletlen, késő ősszel magánszorgalomból még egyszer virágzott. Amaz erőteljesen foglalta el a szürke eget feletten. És ime, a legvékonyabb ágak villás elágazásában tart valamit. Mint tenyérben az ijedt madár, apróka fészek ül odafent.

Lombhullás óta látom, csodálom a csöppnyi kis házat, fűszáלבól, mohából oly szakszerűen készítve, hogy eső le nem áztatja vihar le nem tépi, biztosan ki tart, menedéket ad, minden vi szontagságon át.

Különös ugye, hogy ma, mikor a levegő feszült a háborus lehetőségektől, amikor a rádió minden ebédhez néhány ezer halottat mond be a kínai, vagy spanyol frontról, vagy az orosz rémuralom helyéről — különös, ugye, egy kis fészekről beszélni.

És mégis, ahányszor meglátom, béke és biztonság érint meg. A szédítő bizonytalanság pokoli zürzavarában, az emberiség öngyilkos hajszájában, amikor azt hiszem, már nem lehet rajtunk segíteni — az a kis fészek figyelmeztet. Van még egyetlen pont, a család, az otthon és az utódok önzetlen szeretete, ami ösztönösen jó maradt bennünk. Amíg ilyen kis fészkeket látunk, nem vagyunk elveszve. Összetartás, megfeszített munka, elcserélő gondoskodás építi ezeket, a tavasz vidám és a nyár munkás idejére. Ebből fakad az Élet folytonossága, a békés, boldog jövő.

Fészek a fán. Talán még nem vagyunk elveszve.

A mezőgazdasági munkásság felsőházi tagjának békésvármegyei körútja

Gáspár Ferenc felsőházi tag vasárnap délelőtt Békéscsabán lesz, vasárnap délután Tótkomlóra, hétfőn pedig Orosházára és Szarvasra utazik

Mint értesülünk, Gáspár Ferenc felsőházi tag, aki ezidő szerint a mezőgazdasági munkásságnak egyetlen felsőházi képviselője, a helyszínen kíván tájékozódni a tisztántuli mezőgazdasági munkásság helyzetéről és viszonyairól és ezért f. hó 6-án és 7-én, vasárnap és hétfőn Békés vármegyében fog tartózkodni.

Gáspár Ferencet tájékoztató utján a Tisztántuli Mezőgazdasági Kamara Békésvármegyei Kirendeltségének tisztviselői fogják kísérni.

A program szerint Gáspár Ferenc felsőházi tag vasárnap reggel 9 órakor Békéscsabán a

Nemzeti Munka Központ helyiségében, (II., Irányi-u. 2.) folytat megbeszélést a békéscsabai mezőgazdasági munkásság néhány vezető-tagjával, majd délután Tótkomlóra utazik, ahol a munkásegyletben találkozik az ottani munkássággal.

A felsőházi tag hétfőn délelőtt Orosházán lesz, onnan utazik át Szarvasra, majd hétfőn este visszatér a fővárosba.

Gáspár Ferenc felsőházi tag békésvármegyei látogatása elé nagy érdeklődéssel tekint a mezőgazdasági munkásság, mert ezalkalommal szóba kerülnek az összes aktuális munkásproblémák.

Újabb tervek a középiskolával Gyakorlati irányban módosul

Hóman Bálint kultuszminiszter, a középfokú iskola régen elintézetlen problémáját gondolja megoldani mostani törvényjavaslatával. Lényege ennek az,

hogy az elméleti pályákra tuduló ifjúságot a gyakorlati területekre kell irányítani, a nélkül, hogy ezzel nivót veszítsenek.

A RADIOSZCILLÁTOR
egy vékony lánccal mely a nyakon hordva antennaként működik.

Ára 18 pengő.

FŐLERAKATOK BUDAPESTEN:

Vadász Miklós műszertára

V. Vilmoscsászár ut 28.

Tel. 120-070.

Budai orvosi műszertár

II. Bem József ucca 24.

Tel. 150-442.

Egyes vidéki körzetekre
egyedárusítókat keresünk.

E szerint a jövőben háromfajta középiskola lesz.

1. Elméleti irányú gimnázium,
(a régi)

2. gyakorlati irányú liceum.

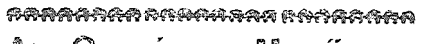
3. gazdasági középiskola.

A liceumokban külön tanterve lesz a fiú- és külön a leányliceumnak.

Mindezekhez négy középiskola elvégzése szükséges előfeltétel. (Polgári vagy gimnázium négy osztálya.) Mindhárom fajta középiskola elvégzése után érettségi bizonyítvány jár.

Megindult a NEP varrótanfolyama

A NEP piactéri helyiségében újra megkezdődött a munka. Ezuttal olcsó szabás-varrási tanfolyam vette kezdetét, amely d. u. 2 órától 5 óráig tart, naponta. Néhány jelentkezőt még felvesznek ugyanott.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításra és

Vásárra szóló

féláru utazásra

jogosító

IGAZOLVÁNYOK

kaphatók a

WAGNER fatelepen.

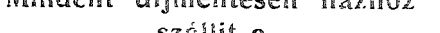
Minden igényét kielégíti!

Mindent díjmentesen házhoz

szállít a

SZÖVETKEZETI BOLT!

Telefon: 28.

Hallotta-e már?

hogy az első gőzhajók száz

évvél ezelőtt 1838-ban indultak

rendszeresen Európa és Ame-

rika között. Azelőtt 20 évvel

még a gőzhajón vitorla is volt.

Az első két gőzhajó Graet Wes-

tern és Sirius nevet viselt és

szerencsésen eljutottak New-

Yorkba és vissza, ezzel indult

meg a rendszeres hajójárat a

két világrész között.

HIREK

Frontharcos vacsora. Ma este frontharcos vacsora lesz a Felső-részi Olvasókörben. Eddig 160-an jelentkeztek a vacsorára. Vacsora közben értékes felszólalások lesznek. A vacsorán a frontharcosok vendégei is ott lesznek.

Halmagyai tanyák számviteli tanfolyama. A télen rendezett sok hasznos tanfolyam között szabad legyen e helyen megemlékezni egy esendőben, minden nagyobb publikálás nélkül megrendezett, s dacára a száraz anyagnak, eredménnyel lezárt tanyai tanfolyamról röviden megemlékezni. Kruchió Mihály községi igazgató tanító ur hozott össze a népszerűtlen számvetés elsajátítására 30 lelkes hallgatót, akik a három hónapig tartó előadásokat szorgalmasan látogatták, s 27-en eredménnyel el is végezték. Bizonyítványt nyertek: Bogya Lajos, Ceglédi Sándor, Csáki János, Erdei István, Erdei Mihály, Giric Imre, Gezei János, Hornok Péter, Hornok Sándor, Imre Endre, Imre Gábor, Imre István, Klein Márton, Klein Mihály, Kozma Sándor, Márton Lajos, Molnár Károly, Molnár Sándor, Pólus Elemér, Putnokai Bálint, Putnoki István, Sallai Antal, Száfián József, Szerető Lajos, Tótka Bálint, Varju Lajos és Weidmann József. A hallgatók szorgalmára vonatkozólag nem kell mást megemlítenem, mint hogy a múlt évben a belterületen rendezett hasonló irányú tanfolyamnak csak 18 hallgatója végzett. A tanfolyam záróösszejevetel is éppen olyan csendes volt, mint a lefolyása, de a jól végzett munka öröme mind a 27 arcon ott ragyogott. Itt is Isten áldását kérem végzett munkájukra!

vitéz Pajor.

Meghívó. A gyomai községi önálló gazdasági népiskola f. hó 6-án (vasárnap) délután terménybemutatóval kapcsolatos jótékony célú disznótoros vacsorát rendez az iparostanonciskolai tantermében. A bemutató díjmentesen megtekinthető délelőtt 11 órától kezdődőleg. A vacsora este fél 8 órakor kezdődik, melynek díja ital nélkül 1.50 pengő lesz. Tiszta jövedelmet az iskola Pesten rendezendő tavaszi mezőgazdasági kiállítására költségeinek részbeni fedezésére fogjuk felhasználni. Mindenkinnek névre szóló meghívót anyagiak hiányában nem küldhetünk, azért ezúton is kérjük az érdeklődő lakosság szíves pártfogását. Vacsorát igazgatónál előre kérjük lejegyeztetni, hogy a résztvevők számával előre tisztában lehessünk.

Igazgató.

Gyulán a római katolikus elemi iskolát nyolc osztályúvá fejlesztik.

Egy amerikai tudós szenzációs felfedezése

Külföldi orvosi szaklapok egyre gyakrabban és kimerítőbben foglalkoznak egy amerikai tanár szenzációs felfedezésével és újszerű Magyarországon még eddig ismeretlen gyógy módjával. Az új elmélet szerint az ember csak addig egészséges, amíg a szervezet egyes sejtjeinek rezgése harmonikus. A sejtek azonban a kozmikus sugarak által állandó támadásoknak vannak kitéve és ezek a támadások az előidézői a legtöbb daganatos és szervi bajnak. Egy amerikai tudós az elmélettel kapcsolatban egy olyan láncot szerkesztett, amely állandóan a nyakban hordva, antennaként működik, megszüri a kozmikus sugarakat s csak a szervezetre jótékony sugarakat továbbítja testünkbe, míg a kártékonyakat távoltartja attól. Ugyanakkor rádiumos tartalmánál fogva állandóan gyógyító sugarakkal árasztja el belsőnket. E láncsal csodálatos eredményeket ért el úgy a feltaláló, mint a különböző az eredményeit ellenőrző tudományos intézetek. A radioszcillátor kétféle célt szolgál: felerősíti ellenállóbbá teszi és a szó legszorosabb értelmében megfiatalítja az egész szervezetet! (Amerikában 5000 5 és 9 éves különböző társadalmi kategóriába tartozó gyermekben próbálták ki és sikerült vele a megbetegedések számát 0.17 százalékra leszorítani. Mew medical revus). De sokkal szenzációsabb ennél a legkülönbözőbb daganatos és szervi betegségeknél elért gyógyulási statisztika.

A londoni St. James a párisi Pasteur intézet és a Salpetriére klinika a római St. Spirito di Sassió-kórházban különböző rákos és miomás, továbbá a legsúlyosabb vese, epe, máj és cukorbeteg betegeken végzett kísérletek messze felülmúlták a legmerészebb reményeket is.

Prof. dr. Sordello Attilj a római rádiumkórház igazgató tanára a Quaterni Radiologici című szaklapban arról számol be,

hogy nem egy tertier állapotban lévő orvosilag már menthetetlennek hitt rákos és urámiás beteget sikerült ismét visszaadni az életnek, a radioszcillátor segítségével.

G. Puppín London 528 miomás daganatu betege közül 511-et gyógyított meg csupán a radioszcillátor hordása által. A Salpetriere klinika a prostata befejeinél 92 százalékos gyógyulást jelent minden operatív beavatkozás nélkül. És számtalan az oly vese és epeköves, máj sziv és cukorbeteg akik a radioszcillátor hordása következtében a legsúlyosabb állapotukból gyógyultak ki.

De túlontul hosszú volna az összes tudományos intézetek jelentéseit itt ismertetni.

A radioszcillátor igen elterjedt Amerikában, de egyre jobban terjed Európában is. Beteg és egészséges egyaránt hordja. És segítségével talán tényleg elérhető a Lobmayer tanár által megjósolt 195 éves emberi korhatár.

A gyomai Cipész Iparosok részére folyó évi február hó 19-iki kezdettel ismét engedélyezett az iparügyi miniszter által egy továbbképző tanfolyam. A tanfolyamon 18 hallgató vesz részt. Anatómiából dr. Sallai László helybeli orvos tartott a hallgatóknak előadást, közigazgatási ismeret címmel, Elek Gyula békéscsabai iparostanulási jegyző, adó és OTI ügyekről dr. Balassa Jenő szegedi ügyvéd tartott előadást. A gyakorlati részt Gróf József budapesti szakelőadó tanítja. A zárótanfolyam e hó 19-ével befejezést nyer. Ezzel a tanfolyammal a helybeli iparosaink gyakorlati tudása nyer ismét értékes gyarapodást.

Gyomai Termelők Szövetkezete Tancsics Mihály utca 28 sz. alatti háza, melyben italmérés van, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Ugyanott kocsmakézelő felvétetik. 2-1

Japánban csak a nős férfinek van tekintélye. A modern Japánról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A fejevadások kegyetlen hordáját és a brazil ósvadon vonzó, de veszedelmes világát mutatja be eredeti utleírás, ami remek illusztrációval Tolnai Világlapja új számában megjelent. A legkiválóbb magyar írók novelláin, az érdekesítő cikkek egész során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A tavasz jegyében jelent meg a Párisi Divat márciusi száma. A rendkívül változatos divatoldalakon szép kosztümök, fiatalos biuzok, elegáns kis gyermekruhák követik egymást óriási változatoságban. Az irodalmi oldalak pedig felülmúlják még az eddigieket is. A legkiválóbb írónok novellái, hasznos cikkei sorakoznak fel a Párisi Divat hasábjain, s többek között egy remek cikk Apponyi Geraldine grófnő romantikus házasságáról, s a holland királyi család újszülött bóbijéről mesél. Háztartási tudnivalók, szerkesztői üzenetek, s ezer egyéb hasznos dolog egészíti ki a Párisi Divat márciusi számát, melynek ára az ingyen kézimunkaiv melléklettel együtt 60 fillér.

Jó ital, kitünő konyha, kényelmes szállás fillérékért a **Szövetkezeti vendéglőben** Telefon: 28.

Meghívó

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Részvénytársaság, Endrőd, 1938. évi március hó 27-én délután 4 órakor, Endrődön, a Katolikus Népház nagytermében tartja:

XLIV. évi 1937. évi rendes közgyűlést, melyre a t. részvényeseket ezenel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat;

1. Einöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kijelölése.
3. Igazgatóság jelentése a lefolyt 1937. üzletévről.
4. Az 1937. évi mérleg és eredmény-számla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, valamint a nyereség iránti javaslattal, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

Endrőd, 1938. február hó 25-én.

Az Igazgatóság!

Női munkatáborok Németországban. (B.M.F.) A jól bevált férfi munkatáborok után, most bevezetik a női munkatáborok intézményét. Ez azt jelenti, hogy minden 25 év alatti német nő egy évi munkaszolgálatra lesz kötelezően beosztva. Nagyon jól elgondolt és áldásos hatású intézkedés. A táborokat vidéken állítják fel, képzett felügyelőnő vezetése alatt. A lányok napi 7 órát dolgoznak a gazdacsaládoknál. Ennek több haszna van. Megismerik a tőlük eddig idegen szegény ember falusi életét, munkáját, ők maguk is tanulnak dolgozni. Sok tekintetben példájukkal emelik a falusi ember életnivóját, (fogkefe, főzési tanácsok stb.) oktatják őket, végül segítenek az elfoglalt anyának minden házi dolgában. Ma már 20 ezer lány vesz részt ebben.

Erdős József

hirdetőiroda tulajdonos, cégfőnökünk elhunytával alkalomával az oly sok oldalról megnyilvánuló részvételt hálással köszönjük.

Hirdető-irodánkat a Megboldogult szellemében, lelkiismeretes pontossággal vezetjük tovább és kérjük igen tisztelt ügyfeleinket, hogy megbízásaikkal továbbra is megtekinthetnek szíveskedjenek.

ERDŐS HIRDETŐIRODA
Budapest, VI., Teréz-körút 35

Anyakönyvi hírek

Születtek: Takács István leánya Ilona, Mária ref., Pápai János leánya Erzsébet ref., Nyíri János leánya Margit ref., Valuska János fia József r. k. Vincze Sándor leánya Piroška r. k., Csikós Lajos leánya Ilona, Julianna ref.

Meghaltak: K. Szabó István 66 éves ref., Oláh Zsigmond 93 éves rk., özv. Magyar Lajosné Szatmári Zsuzsanna 84 éves ref., Csáki Lajos 77 éves ref., Kiss Károly 14 éves ref., R. Nagy Gábor 7 hónapos ref.

MOZI

APOLLÓ MOZGÓGYOMA

Március 6—7

vasárnap, hétfőn.

Óriási siker a színpadon.

ÓRIÁSI SIKER A FILMEN!

Zilahy Irén, Kabos Gyula, Somló István, Radó Sándor, Salamon Béla főszereplésével.

Franciás könnyedség, modern válóperes vigjáték:

URILÁNY SZOBÁT KERES

Cselekménydus, ötletgazdag, falrengető vidámságu magyar vigjáték

Szines csoda

Tüzes ritmusok. Spanyol környezet

Duna Stefi főszereplésével:

LA COUCURCHA

Mexicó színpompás környezete, izzó temperamentuma, csodás muzsikája.

Hangos hirdető.

Március 9—10

szerda, csütörtök.

A világ két kedvence

FRED Astair, GINGER Rogers boszorkányos ügyességű, szédületes technikájú táncospár főszereplésével.

Káprázatos kiállítású operettvígjáték. Melódiáit az egész világ énekli. Táncait az egész világ utánozza. Csók, dal, szerelem, vidámság cavalcadeja:

Egymásnak születtünk

A filmek gyémántja, a vidámságok koronája, a romantika koszorúja

Micky és a gorilla pompás trükkfilm.

Fox hangos hirdető.

Előadások kezdete: vasárnap és ünnepnap d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9-kor. Pénztárnyitás: vasárnap és ünnepnap d. e. fél 10-től fél 1-ig. Hétfőn, Szerdán, Csütörtökön fél 4 órakor.

Korona Hangos Mozgó Endrőd

1938. március 6-án vasárnap 6 és fél 9 órakor.

Millió hangosfilm!

Egy férfiért sem érdemes

Színmű.

Főszereplők:

Lili v. Hohenberg, Lisl Handl, Fred Hennings és Fritz Imhof.

Nagyon érdekes fordulatos műalkotás, amely elejétől végig roppant lenyűgöző.

versenyfutás a halállal vigjáték.

Világhiradóval.

Meghívó

A Gyomai Dalárda 1938. évi március hó 8-án este fél 8 órakor, határozatképtelenség esetén 1938. évi március hó 11-én este fél 8 órakor, az Iparostanonciskolában évi rendes és tisztújítóközgyűlést tart, amelyre a Dalárda t. tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1.) Jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelítő kirendelése, a határozatképeség megállapítása.

2.) Az 1937. évi zárszámadás előterjesztése, a számvizsgálóbizottság jelentése és határozathozatal a felmentvény iránt.

3.) Titkár jelentése a Dalárda 1937. évi működéséről.

4.) Gondnok jelentése a Dalárda ingóvagyonáról.

5.) Az 1938. évi költségelőirányzat előterjesztése.

6.) A tiszlikar és választmány választása 3 évre.

7.) Vezető-karnagy lemondásának bejelentése és új vezető karnagy választása.

8.) Számvizsgálóbizottság választása egy évre.

9.) Esetleges indítványok.

Kelt Gyomán, 1938. évi március hó 2-án.

Varsandán László Nemerey Péter titkár. elnök.

Pót versenytárgyalási hirdetmény

Alulírott hivatal a gyomai ref. templom tatarozási munkálatainak vállalati uton való biztosítása céljából hirdetett versenytárgyalási közbejött akadály miatt elhalasztja. Az ajánlatok beadási ideje 1938. évi március hó 14-én d. e. 10 óra.

Egyebekben az eredeti versenytárgyalási hirdetményben foglaltak az érvényben lévőek.

Gyula, 1938. évi február 25-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Ritter

kir. műszaki tanácsos.

Gyoma község ingatlanforgalma.

Schupkégel József és neje Csapó Erzsébet gyomai lakosok vettek egy németzugi lakóházat kk. Zöld Mária budapesti lakostól 500 P ért.

Putnoki Mihály és neje Buzsi Róza gyomai lakosok vettek 1118 n-öl kölesfenéki szántót Látkóczki Imre gyomai lakostól 500 P-ért.

Ailer Mihály gyomai lakos vett 14 h. 1560 n-öl nagyállási ingatlant öz. Farkas Béláné Sebessy Rozália gyomai lakostól 14.800 P-ért.

Ailer Mártonné Herter Magdolna gyomai lakos vett 7 h. 568 n-öl nagyállási szántót öz. Farkas Béláné Sebessy Rozália gyomai lakostól 5600 P-ért.

öz. Pfeiffer Mihályné Ailer Erzsébet gyomai lakos vett 7 h. 568 n-öl nagyállási szántót öz. Farkas Béláné Sebessy Rozália gyomai lakostól 5600 P-ért

„MÁVAUT“ T É L I AUTOBUSZMENETREND

Érvényes: 1937. október 3-tól 1938. május 14-ig.

Gyoma—Endrőd:

17. ³⁸	ind.	Gyoma p. u.	érk.	6.22
17. ⁵⁰	érk.	Endrőd templom-tér	ind.	6.10

Viteldíj: 50 fillér.

Endrőd—Gyoma—Püspökladány—Debrecen:

6. ¹⁰	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.50
6. ³⁶		Gyoma		17.92
7. ²⁸		Szeghalom p. u.		16.38
8. ⁴²		Püspökladány		15.28
9. ¹⁰		Hajduszoboszló		14.43
9. ⁵⁵	érk.	Debrecen, „Arany Bika Szálló“	ind.	14.10

Menet-jegy: Endrődre —50 Menettérti-jegy: Endrődre —80 P

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Hajduszoboszlóra P 5.90. Debrecenbe P 6.80.

Menettérti-jegy: „ P 4.— „ P 10.50. „ P 12.50.

Endrőd—Gyoma—Szeghalom—Berettyóújfalú:

6. ¹⁰	ind.	Endrőd templom-tér	érk.	17.56
6. ³⁶		Gyoma		17.34
7. ²⁷		Szeghalom p. u.		16.38
8. ⁵⁷		Berettyóújfalú p. u.		14.00
9. ⁰³	érk.	„ községháza	ind.	13.50

Menet-jegy: Szeghalomra P 2.30. Berettyóújfaluba P 5.10.

Menettérti-jegy: „ P 4.— „ P 9.50.

Feltételes megállóhely: Gyoma—halmagyi Olvasókör és Perjés.

A világ legnagyobb rádió gyára a

PHILIPS

5 világrészben 78 államban a vezető világmárka.

Egyedárusító: Benjámín István.

GYOMÁN:

Fekete Lajos műszerész üzletében.

ENDRÖDÖN:

a Homoki főle emeletes házban.

Kérje díjtalan bemutatását!

Publikáció

Kiadó lakást keres sürgősen Tóth László állomás felvigyázó Gyoma, vasút-állomásánál.

öz. Fekete Balászné örökösének Wesselényi u. 18 sz. háza eladó. 2—2

Kossuth Lajos utca 36 sz. alatt 2 szoba, konyha kiadó. Tájékozódni lehet ugyanott. 1—1

Rózsaburgonya (korai) vetőmag és étkezési célra, akácfa szerszámmak, kutágnak, stb. kapható Kalocsa Jolán-nál Gyoma, (Sirató). 2—2

Wolf Mihálynak Bocskay u. 34. sz. háza — 2 padozott szoba, konyha, alsó konyha, kamara és mellékhelyiségek — kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből eladó.

Kovács János szövetkezeti igazgató 2 fertály keselyősi földje eladó, ugyanott 56 napos tavaszi vetőmag árpa kapható, q-ként 20 P-ért. 3—3

A Mezőgazdasági kiállításra fél-áru vasuti jegy igazolvány kapható a szövetkezeti boltokban. 3—3

Julis Mihálynak 150 darab birkája eladó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál Karcagon 1547 szám alatt, a katonai lövőde mellett. 3—3

Óra, ékszer javításokat olcsón jótállás mellett készít: Csáky Dániel a volt Wattai házban. 8—5

Eladó Endrődön egy négy szoba, konyha, fürdő szoba, mellékhelyiségekkel ellátott új lakóház, kedvező fizetési feltételek mellett. Érdeklődők forduljanak Csáky Dániel gyomai óras mesterhez. 8—5

Szódavizgyári berendezést keresek készpénzfizetés elleni megvételle. Cim a kiadóhivatalban. 5—2

Eladó: 20 m. hold prima föld cserepes tanyaépületekkel, a műtőhöz cc. 600 méterre, 3 fertály keselyősi, 20 hold simazugai szántó, cserepes tanyaépületekkel, 5 hold simai, 6 hold udvarnok szántó. Eladó forgalmas útvonalon egy 500 négyszögöles telek, egy nagyforgalmu kocsmá teljes berendezéssel, egy 2 szobás lakóház, egy saroküzletház 2000 pengőért, 5 hold cserepes tanya-val és egy tejcsarnok teljes felszereléssel, lakóházzal, 3800 pengőért. Fenti ingatlanok eladásával kizárólag Izsó Balázs ingatlanforgalmi irodája van megbízva. Gyoma, Horthy Miklós ut 2. Telefonszám 50.

!OLCSÓBB A BOR! mint a szódaviz!

18 FILLÉR

egy liter 110/0-os kadarka vagy fehér fejtett ujbór Solivadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasuti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvéttel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés, tiszta, tökéletes zamatúak és nem savanyúak.

Székely Ferenc kfi.

fajbörpincészte Solivadkert, Pestmegye.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdávalalal, Gyoma Felelős ügyvezető: Teket Sándor.